

TILANTEESTA LOUNAISRINTAMALLA

*Venäjän sähkösanomatoimiston
Ukrainan osaston edustajalle annettu haastattelu*

Toissapäivänä Harkoviin palasi Tasavallan Vallankumouksellisen Sotaneuvoston jäsen toveri **J. V. Stalin**.

Toveri Stalin oli rintamalla noin kolme viikkoa; hänen siellä ollessaan alkoi ja vähitellen kehittyi punaisten sotajoukkojen operatio, joka aloitettiin punaisen ratsuväen suorittamalla Puolan rintaman kuuluisalla läpimurrolla.

Venäjän sähkösanomatoimiston Ukrainan osaston edustajalle antamassaan haastattelussa toveri Stalin kertoi seuraavaa:

LÄPIMURTO

— Puhuessaan toveri Budjonnyin Ratsuväkiarmeijan operatiosta Puolan rintamalla kesäkuun alussa monet vertaavat sitä — tätä vihollisen rintaman läpimurtoa — Mamontovin ratsuväen viimevuotiseen retkeen.

Mutta sellainen rinnastus on aivan väärä.

Mamontovin operatio oli luonteeltaan satunnainen, niin sanoakseni partisaanimainen, eikä sitä oltu sidottu Denikinin armeijan yleisiin hyökkäysliikkeisiin.

Ratsuväkiarmeijan suorittama läpimurto sitävastoin on rengas Punaisen Armeijan hyökkäysliikkeiden yleisessä ketjussa.

Meidän ratsuväkemme retki alkoi kesäkuun viidentenä päivänä. Nyrkiksi kokoontunut punainen ratsuväki antoi tuon päivän aamuna iskun toiselle puolalaiselle armeijalle, murti vihollisen rintaman, marssi Berditshevin piirin läpi ja kesäkuun seitsemännen päivän aamuna valtasi Zhitomirin.

Zhitomirin valtauksen yksityiskohdista ja kaapatusta sotasaaliista on jo tiedoitettu lehdistössä, joten en ryhdy puhumaan siitä, panen vain merkille erään kuvaavan seikan. Ratsuväkiarmeijan Vallankumouksellinen sotaneuvosto tiedotti rintaman esikunnalle: „Puolan armeija tuntee ehdotonta ylenkatsetta meidän ratsuväkeämme kohtaan. Me katsomme velvollisuudeksemme todistaa puolalaisille, että ratsuväkeä pitää kunnioittaa“. Läpimurron jälkeen toveri Budjonny kirjoitti meille: „Paanit ovat oppineet kunnioittamaan ratsuväkeä; pakenevat puhdistuen meille tietä ja kaahtaen kumoon toisiaan“.

LÄPIMURRON TULOKSET

Läpimurron tulokset ovat seuraavat:

Puolan toinen armeija, jonka yli meidän Ratsuväkiarmeijamme meni, on tullut taistelukyvyttömäksi, — se menetti toista tuhatta miestä vankeina ja noin kahdeksan tuhatta miestä maahanhakattuina.

Viimemainitun luvun olen tarkistanut monien lähteiden perusteella, ja se on lähellä totuutta, etenkin kun puolalaiset alussa kieltäytyivät jyrkästi antautumasta vangiksi ja meidän ratsuväkemme piti kirjaimellisesti hakata itselleen tie auki.

Se on ensimmäinen tulos.

Toinen tulos: Puolan kolmas armeija (Kievin lohko) joutui eristetyksi selustastaan ja vaaraan tulla saarretuksi. Sen vuoksi alkoi sen yleinen perääntyminen suuntaan Kiev—Korosten.

Kolmas tulos: Puolan kuudes armeija (Kamenets-Podolskin lohko), menetettyään tuen vasemmalla sivellään, alkoi yleisen vetäytymisensä peläten joutuvansa puristetuksi Dnestriä vasten.

Neljäs tulos: läpimurron hetkestä alkoi meidän yleinen nopea hyökkäyksemme koko rintamalla.

PUOLAN KOLMANNEN ARMEIJAN KOHTALO

Koska kysymys Puolan kolmannen armeijan kohtalosta ei ole kaikille vielä selvä, niin selitän sitä yksityiskohtaisemmin.

Eristettynä tukikohdastaan ja menetettyään yhteydet Puolan kolmas armeija oli vaarassa joutua kokonaisuudessaan vangiksi. Siksi se alkoi polttaa kuormastoja, räjäyttää varastoja ja tarvella tykkeitä.

Ensimmäisten epäonnistuneiden yritysten jälkeen perääntyä järjestyksessä sen oli pakko turvautua pakoon (yleinen pakeneminen).

Kolmasosa armeijasta (Puolan kolmannessa armeijassa laskettiin olleen kaikkiaan noin kaksikymmentä tuhatta sotilasta) joutui vangiksi tai hakattiin maahan. Toinen kolmasosa siitä, ellei enemmänkin, heitti aseensa ja pakeni soille ja metsiin — hajaantui. Vain viimeinen kolmannes, ja vähemmänkin, ehti livahtaa omiensa luo Korostenin kautta. Ja epäilemätöntä on, että elleivät puolalaiset olisi ajoissa ehtineet antaa

Shepetovkan—Sarnyn kautta avuksi vereksiä joukko-osastoja, niin Puolan kolmannen armeijan tämäkin osa olisi jäänyt vangiksi tai hajaantunut metsiin.

Joka tapauksessa voidaan sanoa, että Puolan kolmatta armeijaa ei ole olemassa. Sen rippeet, jotka pääsivät omiensa luo, kaipaavat perusteellista paikkailemista.

Puolan kolmannen armeijan murskaamisen luonnehtimiseksi minun on sanottava, että koko Zhitomirin maantie on täynnänsä puolittain palaneita kuormia ja kaikenlaisia automobiileja; viimeainittujen lukumäärä nousee yhteyspäällikön tiedoitusten mukaan neljään tuhanteen. Olemme kaapanneet 70 tykkiä, vähintään 250 konekivääriä, valtavan määrän kiväärejä ja patruunoja, joita ei vielä ole laskettu.

Sellainen on sotasaaliimme.

TILANNE RINTAMALLA

Nykyistä tilannetta rintamalla voidaan kuvata seuraavalla tavalla: Puolan kuudes armeija vetäytyy takaisin, toinen viedään uudelleenmuodostettavaksi, kolmatta ei tosiasiallisesti ole olemassa, sen tilalle tulee uusia puolalaisia joukko-osastoja, jotka on otettu länsirintamalta ja syvästä selustasta.

Punainen Armeija hyökkää koko rintamalla siirtyen yli linjan: Ovrutsh — Korosten — Zhitomir — Berditshev — Kazatin — Kalinovka — Vinnitsa — Zhmerinka.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Mutta olisi virheellistä ajatella, että puolalaisista on meidän rintamallamme jo selviydytty.

Mehän emme taistele vain puolalaisia vastaan, vaan myös koko Ententeä vastaan, joka on mobilisoinut kaikki Saksan, Itävallan, Unkarin ja Romanian mustat voimat ja huoltaa puolalaisia kaikenlaisilla tarvikkeilla.

Sitä paitsi ei saa unohtaa, että puolalaisilla on reservejä, jotka on jo keskitetty Novograd-Volynskin seuduille ja joiden toiminta tulee lähipäivinä epäilemättä näkymään.

Tulee myöskin muistaa, että joukkoluontoinen hajoaminen ei ole vielä alkanut Puolan armeijassa. Epäilemätöntä on, että edessä on vielä taisteluja, ja ankaria taisteluja.

Siksi en pidä sopivana sitä kerskailua ja asialle vahingollista omahyväisyyttä, jota on esiintynyt eräillä tovereilla: eräät heistä eivät tyydy rintamalla saavutettuihin menestyksiin, vaan kirkuvat „Varsovaan marssimisesta“, toiset, jotka eivät tyydy Tasavaltamme puolustamiseen vihollisen hyökkäykseltä, sanovat korskeasti, että he voivat tyytyä vain „punaiseen neuvosto-Varsovaan“.

En ryhdy todistelemaan sitä, että tuo kerskailu ja omahyväisyys ei lainkaan vastaa Neuvostohallituksen politiikkaa eikä vihollisvoimien tilaa rintamalla.

Minun täytyy mitä päättäväisimmin sanoa, että ilman kaikkien voimien jännittämistä selustassa ja rintamalla me emme voi suoriutua voittajina. Ilman sitä me emme voi voittaa Lännestä tulevia vihollisia.

Tätä seikkaa korostaa erikoisesti Wrangelin sotajoukkojen hyökkäys, joka ilmaantui kuin „salama kirkkaalta taivaalta“ ja on saanut uhkaavat mittasuhteet.

KRIMIN RINTAMA

Siitä, etteikö Entente olisi sanellut Wrangelin hyökkäystä puolalaisten vaikean aseman helpoittamiseksi, ei ole pienintäkään epäilystä. Vain naiivit poliitikot voivat uskoa, että Curzonin kirjeenvaihdolla toveri Tshitsherinin kanssa olisi voinut olla jokin muu tarkoitus kuin peittää rauhanfraaseilla Wrangelin ja Ententen valmistautumista hyökkäykseen Krimiltä.

Wrangel ei ollut vielä valmis, ja siksi (vain siksi!) „ihmissystävällinen“ Curzon pyysi Neuvosto-Venäjää armahtamaan Wrangelin joukko-osastoja ja säilyttämään wrangelilaisten hengen.

Entente ilmeisesti laski, että sillä hetkellä, kun Punainen Armeija lyö puolalaiset ja lähtee eteenpäin, — sillä hetkellä Wrangel menee meidän sotajoukkojemme selustaan ja tekee tyhjiksi Neuvosto-Venäjän kaikki suunnitelmat.

Epäilemätöntä on, että Wrangelin hyökkäys on helpoittanut huomattavasti puolalaisten asemaa, mutta tuskinpa on perusteita ajatella, että Wrangelin onnistuu murtautua meidän länsiarmeijoittemme selustaan.

Joka tapauksessa lähitulevaisuus näyttää Wrangelin hyökkäyksen voiman ja painavuuden.